

Św. Abraham

Miechów, fg w Bazylice-Sanktuarium Grobu Pańskiego

<https://breviarz.pl/czytelnia/swieci/10-09f.php3>

Z czytania brewiarzowego na 9 października

Abraham był zarazem największym z patriarchów Starego Testamentu (por. Rdz 11-25), jak i postacią, która na dziejach Izraela wycisnęła niezatartą pieczęć. Żył w XIX-XVIII w. przed Chrystusem. Pochodził z chaldejskiego Ur, z aramejskiego plemienia nomadów, którzy przebywali w pobliżu metropolii, aby w niej dokonywać wymiany i w panteonie miasta oddawać cześć bogu-księżycowi. Jego ojciec, Terach, wędrował do Kanaanu, ale zatrzymał się w Charanie, w północnej Syrii, gdzie też w podeszłym wieku zmarł. Na rozkaz Boga Abraham kontynuował wędrowkę razem z dobytkiem, sługami i Lotem, swym bratankiem. Ten rozkaz, dany mężowi wywodzącemu się ze środowiska pogańskiego, inicjuje objawienie, które od tam na przestrzeni wieków żyć będzie w Izraelu i które spełni się w Jezusie Chrystusie. Abraham staje się depozytariuszem tego objawienia, tym samym zaś ojcem narodu, który ma je przekazywać, będąc równocześnie prekursorem Kościoła.

Bóg żąda od Abrahama, by opuścił wszystko, a w zamian za to udziela mu obietnic, które zgodnie z tym, co później głosić będą prorocy Izraela, rozciągnięte zostaną na wszystkie narody świata. Abraham przyjmuje obietnice z wiarą, która staje się jego cechą charakterystyczną i którą słać będą potomni (por. Hbr 11, 8). Przybywszy do Kanaanu, żyje nadal jak nomada, ale tu i ówdzie (Sychem, Betel) tworzy ośrodki kultu. Głód zmusza go jednak do emigracji. Jak wielu późniejszych beduinów, zstępuje do doliny Nilu. Wedle relacji jahwistycznej, pozoruje wtedy, że Sara to nie jego żona, ale siostra. Po powrocie do Kanaanu rozstaje się z Lotem, który osiada nad Morzem Martwym. Sam przebywa w pobliżu Mamre. Potem interweniuje w sprawie Lota, którego uwalnia z niewoli. Wówczas to daje dziesięć Melchizedekowi i otrzymuje odeń błogosławieństwo, pełne wymowy. Sam Bóg potwierdza dane obietnice. Potem zgodnie z praktyką pierwotnego społeczeństwa, uznana m.in. przez Kodeks Hammurabiego, Hagar, służebnica jego żony Sary, rodzi mu Izmaela.

Następuje nowe objawienie, przedstawione także na modłę ludów pierwotnych, tzn. w sposób niezwykle antropomorficzny. W modlitwie wstawienniczej Abraham okazuje się mężem pokornej i niewzruszonej wiary. Niebawem rodzi mu się drugi syn, Izaak. Jego zamierzona ofiara stanowi szczytowe osiągnięcie duchowe ojca. W sposób heroiczny Abraham powierza się Bogu. Jest posłuszny, toteż w miejsce syna może potem ofiarować baranka. Po śmierci Sary nabywa teren w Makpela na grób dla siebie. Tam złożą jego szczątki w grocie, nad którą krzyżowcy wzniosą kościół, po ich upadku zamieniony na meczet. Przed śmiercią zobowiąże jeszcze sługę do poszukania małżonki dla syna. Odnajdzie ją wśród krewnych. Jemu to przekazuje dziedzictwo, gdy tymczasem synom zrodzonym przez konkubiny przeznaczy hojne dary.

W Nowym Testamencie Abraham wspomniany jest wielokrotnie - i to w rozmaitych kontekstach. W Hbr 11 stał się już tylko jednym ze świadków wiary, natomiast łono Abrahama z Łk 16, 22, które oznaczało wspólnotę patriarchy z Łazarzem, Ojcowie interpretować będą jako część Hadesu lub umiejscowienie szczęśliwości wiecznej. W sztuce chrześcijańskiej zajął miejsce poczesne. Florus wprowadził go do martyrologium pod dniem 9 października, tzn. w terminie, w którym razem z Lotem czcili go Grecy. Ci ostatni wspominali go ponadto razem z Izaakiem i Jakubem w ostatnią niedzielę przed Bożym Narodzeniem. Dodajmy, że pod imieniem Abrahama pojawiło się kilka apokryfów, w tym Testament, utwór o charakterze apokaliptycznym.

Zgodnie z Katechizmem Kościoła Katolickiego (nr 61), "patriarchowie i prorocy oraz inne postacie Starego Testamentu byli i zawsze będą czczeni jako święci we wszystkich tradycjach liturgicznych Kościoła". Najbardziej znanymi postaciami Starego Testamentu, uznawanymi za osoby święte, są - oprócz Abrahama - także Mojżesz, Dawid, Eliaz i Elizeusz, ponadto często również Adam i Ewa.

1. Francja – Lourdes, kop. ob. w baz. św. Piusa X, P1850594- 4.VII.'12.

2. Gdańsk, fg w baz. NMP,

3. Kraków, fg w baz. św. Michała Arch. i św. Stanisława (Na Skalce),

4. Miechów, fg w baz.- Sankt. Grobu Pańskiego,

5. Gdańsk, ob. w ko śś. Ap. Piotra i Pawła,

6. Łódź, wt w ko Najśw. Imienia Jezus,

7. Łądek Zdrój, fg w ko Narodzenia NMP,

8. Pasłęk, WMZ, fg w ko św. Józefa,

9. Święta Lipka, pł. na fasadzie baz. Nawiedzenia NMP,

A33,10- Szaflary, MAŁ, ob. w ko św. Andrzeja;

A33,11- Lubliniec, ŚLS, ob. w ko św. Mikołaja BW;

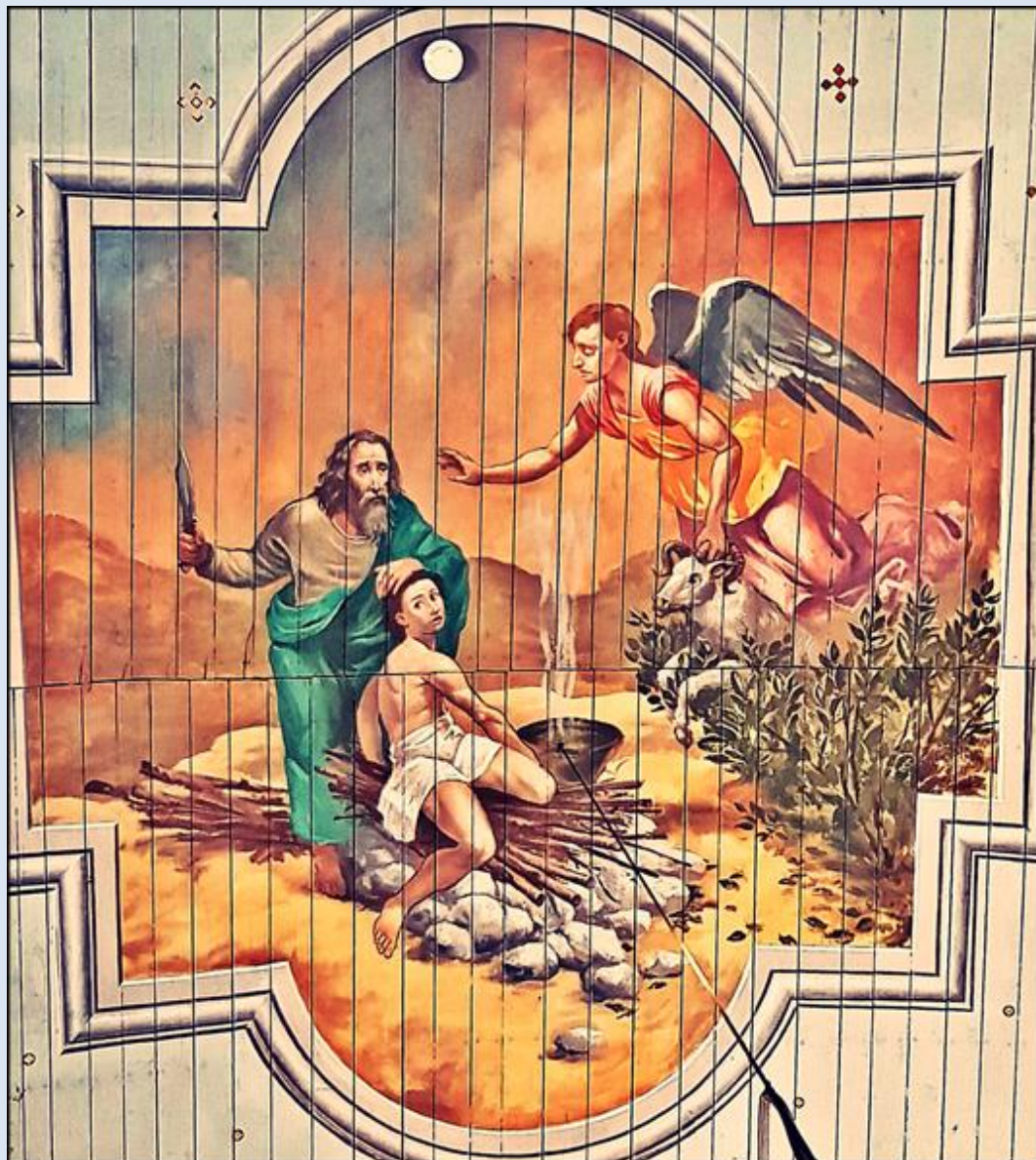
A33,12- Katowice, pł. w baz. św. Szczepana

A33,13- Toruń, wt w Muzeum Regional.

A33,14 – Chełmno, ob. w ko śś. Jakuba i Mikołaja;

A33,15- Łódź, wt2 w ko Najś. Imienia Jezus

Mikołów-Borowa Wieś, ko. św. Mikołaja (zdj. pw)

Prudnik, ko. św. Michała Arch. (zdj. pw)
Zabrze-Rokitnica, ko. NSPJ (zdj. pw)
Tychy, ko. św. Marii Magdaleny (zdj. pw)

Wolbrom, ko. Podwyższenia Krzyża Świętego (zdj. pw)

Mikołów-Bujaków, Sanktuarium MB - Opiekunki Środowiska Naturalnego (zdj. pw)

*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, to zdjęcia: **Jan Nitecki***

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)